

НАРЕДБА № 16 ОТ 9 ЯНУАРИ 2012 Г. ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯТА "ТРЕНЬОР"

В сила от 10.20.2012 г.

Издадена от Министерството на образованието, младежта и науката

Обн. ДВ. бр.12 от 10 Февруари 2012г.

Раздел I.

Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се определя Държавното образователно изискване (ДОИ) за придобиването на квалификация по професията 813030 "Треньор" от област на образование "Услуги за личността" и професионално направление 813 "Спорт" съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 2. Държавното образователно изискване за придобиването на квалификация по професията 813030 "Треньор" съгласно приложението към тази наредба определя изискванията за придобиването на четвърта степен на професионална квалификация за специалността 8130301 "По вид спорт".

Чл. 3. Въз основа на ДОИ по чл. 1 и рамковата програма по чл. 10, ал. 3, т. 4 от Закона за професионалното образование и обучение се разработват учебни планове и учебни програми за обучението по специалността по чл. 2.

Раздел II.

Съдържание на Държавното образователно изискване

Чл. 4. (1) С ДОИ по чл. 1 се определят професионалните компетенции в края на обучението по професията, които гарантират на обучаемия възможност за упражняване на професията 813030 "Треньор".

(2) Държавното образователно изискване за придобиването на квалификация по професията "Треньор" определя общата, отрасловата и специфичната задължителна професионална подготовка за професията, както и задължителната чуждоезикова подготовка по професията и избираемата подготовка.

(3) Съдържанието на всеки вид задължителна професионална подготовка по ал. 2 включва:

1. необходимите професионални компетенции (знания, умения и професионално-личностни качества);
2. тематичните области, от които се формира съдържанието на учебните предмети/модули.

Чл. 5. С ДОИ по чл. 1 се определят и входящото минимално образователно равнище, описанието на професията, целите на обучението, резултатите от ученето, изискванията към материалната база и изискванията към обучаващите.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 1. Учебните планове и учебните програми за обучение по професията, действащи към влизане в сила на тази наредба, се прилагат до разработване и утвърждаване на учебните планове и учебните програми по чл. 3.

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 17, т. 3 във връзка с чл. 16, т. 7 от Закона за народната просвета.

§ 3. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Приложение към чл. 2

Държавно образователно изискване за придобиване на квалификация по професията
"Треньор"

Професионално направление:	
813	Спорт
Наименование на професията:	
813030	Треньор
Специалност: По вид спорт	Степен на професионална квалификация:

1. Входни характеристики

1.1. Изисквания за входящо минимално образователно равнище за лица, навършили 16 г.

За придобиване на четвърта степен на професионална квалификация по професията "Треньор" от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 ЗПОО (утвърден от министъра на образованието, младежта и науката със Заповед № РД-09-413 от 12.05.2003 г., изм. и доп. със Заповед № РД-09-04 от 08.01.2004 г., Заповед № РД-09-34 от 22.01.2004 г., Заповед № РД-09-255 от 09.04.2004 г., Заповед № РД-09-274 от 18.02.2005 г., Заповед № РД-09-1690 от 29.09.2006 г., Заповед № РД-09-828 от 29.06.2007 г., Заповед № РД-09-1891 от 30.11.2007 г., Заповед № РД-09-298 от 19.02.2009 г., Заповед № РД-09-1803 от 29.10.2009 г., Заповед № РД-09-621 от 18.05.2010 г., Заповед № РД-09-1728 от 01.12.2010 г., Заповед № РД-09-748 от 13.06.2011 г. и Заповед № РД-09-1805 от 09.12.2011 г.) входящото минимално образователно равнище е завършено средно образование.

1.2. Изисквания за входящо квалификационно равнище или професионален опит

За обучение по професията "Треньор" с придобиване на четвърта степен на професионална квалификация не се изисква предишна професионална квалификация или професионален опит.

За лица със завършено средно образование и професионален опит по професията или проведено професионално обучение, свързано с професионално направление "Спорт", за професията "Треньор" е необходимо надграждащо обучение, което включва усвояване на компетенции, които кандидатът за обучение не притежава. Съдържанието на обучението се определя след сравнение на компетенциите и резултатите от ученето, описани в Държавното образователно изискване (ДОИ) за придобиване на квалификация по професията.

Професионалното образование, обучение и квалификация за професията "Треньор" се извършват при спазване на изискванията на Закона за професионално обучение и образование, Закона за физическото възпитание и спорта и произтичащите от него нормативни документи съобразно Препоръките на Европейската квалификационна рамка за учене през целия живот (ЕКР).

2. Описание на професията

2.1. Трудови дейности, отговорности, личностни качества, особености на условията на труд, оборудване и инструменти, изисквания за упражняване на професията, определени в законови и подзаконови актове (здравословно състояние, правоспособност и др.)

Придобилият четвърта степен на професионална квалификация по професията "Треньор" може да заема длъжността "Треньор". Треньорът е по вид спорт във всички спортни организации - юридически лица, които осъществяват тренировъчна,

състезателна и организационно-административна дейност по един или няколко вида спорт и развиват и популяризират физическото възпитание и спорта (спортни клубове, спортни федерации и национални спортни организации). Треньорът може да се реализира професионално и в спортните клубове, които развиват и осъществяват професионален спорт (акционерни дружества) - професионални спортни клубове, или в сдружения с нестопанска цел - професионални спортни клубове.

Треньорът изпълнява задълженията си като член на професионалния екип съгласно изискванията на спортната организация или фирма, при планиране и извършване на определените от работодателя трудови дейности.

Те са: подготвителни, основни и заключителни.

- Подготвителни дейности:

Подготвителните дейности на треньора обхващат: запознаване с длъжностната характеристика, която е разработена и утвърдена от работодателя; запознаване с изискванията за безопасни условия на труд; запознаване с динамиката на системата за физическо възпитание и спорт на Република България и на спортната организация, в която работи; запознаване с актуалните проблеми на вида спорт; участие в предварителни проучвания за ориентацията, предпочитанията и мотивацията на кандидатите за занимания с конкретен вид спорт; участие в диагностични процедури за първоначални проучвания на възрастовите психо-физически особености на кандидатите за занимания с конкретен вид спорт; запознаване с резултатите от проучванията за здравословното състояние на кандидатите за спортни занимания и диагностика на изходните параметри на специфичната за дадения вид спорт физическа годност и координационно-двигателни способности; подбор и начална селекция на деца и юноши; контрол и оценка на тренираността на спортистите с различно ниво на подготовка; участие в процедурите по утвърждаване на учебно-тренировъчни планове и тренировъчни програми; планиране на макроструктурата, мезоструктурата и микроструктурата на тренировъчния процес; изготвяне план-графика на тренировъчните занимания; запознаване с техническото състояние и характеристики на общите и специфичните спортни уреди и други технически средства и аксесоари за провеждането на различните по съдържание и насоченост тренировъчни занимания; участие в проверката и подготовката на откритите и закритите тренировъчни обекти и санитарно-хигиенните възли за съответствие с изискванията на действащите стандарти и правила; участие в изготвяне и представяне на информационни и рекламни материали; участие в срещи с обществеността, с родителите на младите спортисти, с медиите и други институции за осигуряване прозрачност на тренировъчната и спортно-състезателната дейност.

- Основни дейности:

Основните дейности на треньора са: установяване на системен професионален контакт със спортистите; представяне на разработените и утвърдени учебно-тренировъчни и спортно-състезателни програми в съответствие с вътрешния и международния спортен календар; запознаване на занимаващите се с характеристиките и параметрите на основните и спомагателните спортни уреди и други технически средства и аксесоари за провеждането на различните по съдържание и насоченост тренировъчни занимания; запознаване на занимаващите се с общите и специфичните изисквания и условия за

безопасна тренировъчна и спортно-състезателна дейност; демонстриране на елементите от техниката на конкретния вид спорт; регулиране обема и интензивността на натоварването, съобразено с възрастово-половите особености на състезателите и със спортния календар; контрол по изпълнението на индивидуалните тренировъчни програми на спортистите; треньорът следи и управлява съвместно с медицинските лица ежедневните възстановителни процедури или възстановяването след спортни травми и заболявания; контрол на работата на пом.-треньора по вид спорт; оказване на помощ и пазене при необходимост; професионална комуникация на английски език и/или на друг чужд език при необходимост.

- **Заключителни дейности:**

Заключителните дейности на треньора са: изготвяне на индивидуален и групов анализ на постигнатите резултати в отделните тренировъчни занимания или на определен етап от подготовката; анализиране на спортно-състезателната дейност; коригиране и оптимизиране на тренировъчния процес; проверяване състоянието на спортната материална база след всяко тренировъчно занимание; информиране на работодателя за необходимост от съответните ремонти и възстановяване; изготвяне на писмен отчет и доклад за дейността съобразно графика или указанията на работодателя.

Особеностите и условията на труд изискват от треньора да бъде дисциплиниран, наблюдателен, издръжлив при продължително физическо натоварване, лоялен и отговорен, с нагласа за точно и прецизно изпълнение на заповеди, инструкции и указания, да използва съвременна справочна и каталожна литература, професионален софтуер и компютър с интернет. Организационните умения и уменията за работа в екип са от ключово значение за практикуване професията на треньора по вид спорт.

Треньорът трябва да умеє да използва средствата за гасене на пожари и да оказва долекарска помощ при необходимост.

Треньорът по вид спорт изпълнява задълженията, които произтичат от изискванията на Закона за здравословни и безопасни условия на труд (глава втора "Общи изисквания за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд", глава трета "Задължения за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд"), на санитарно-хигиенните изисквания на РИОКОЗ (Регионална инспекция за опазване и контрол на общественото здраве), както и на вътрешните правила, утвърдени от работодателя.

Всеки треньор по вид спорт преди изпълнение на професионалните си задължения задължително преминава основен инструктаж по здравословни и безопасни условия на труд и по опазване на околната среда, по противопожарна безопасност и борба с пожари и за оказване на долекарска помощ.

2.2. Възможности за продължаване на професионалното обучение

Лицата, придобили четвърта степен на професионална квалификация по професията 813030 "Треньор", специалност "По вид спорт", могат да продължат обучението си за придобиване на професионална квалификация по други професии от професионално направление 813 "Спорт".

2.3. Възможности за професионална реализация съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД - 2011), утвърдена със Заповед № РД-01-931 от 27.12.2010 г. на министъра на труда и социалната политика; изм. и доп. със заповеди № РД-01-204 от 28.02.2011 г., РД-01-426 от 30.05.2011 г. и РД-01-529 от 30.06.2011 г.

Лице, придобило четвърта степен на професионална квалификация по професията 813030 "Треньор", може да заема длъжности от единична група 3422 "Спортни треньори, инструктори и сродни на тях" от Националната класификация на професиите и длъжностите в Република България, както и други длъжности, включени при актуализиране на НКПД.

3. Цели на обучението

3.1. Цели на обучението по общата задължителна професионална подготовка - единна за всички професионални направления

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

- работи със спортното оборудване и с обучаваните в съответствие с основните правила за безопасна работа, като не замърсява околната среда;
- разбира своята роля в работата на професионалния екип, съдейства и търси помощ при изпълнение на възложените му задачи от работодателя или спортните федерации;
- отнася се с чувство за отговорност при изпълнение на указанията, разпорежданията и заповедите от ръководните органи на спортната организация (или фирма);
- разбира своята роля в дейността на спортната организация (или фирма), в която работи, и се старее да повишава квалификацията си;
- комуникира ефективно със спортистите, с колегите и с ръководството на спортната организация;
- познава правата и спазва задълженията си като участник в трудовия процес съгласно Кодекса на труда;
- познава стопанското управление на страната, разбира съществуващите икономически отношения, процеси и явления и прави изводите за факторите, които ги пораждат;
- намира и съхранява информация в компютъра, създава документи с текст, графики и таблици, намира информация в интернет и ползва електронна поща;
- попълва бланки, изготвя справки, съставя протоколи и отчети за извършената работа и др.

3.2. Цели на обучението по отрасловата задължителна професионална подготовка - единна за всички професии от професионално направление "Спорт"

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

- познава законовата и подзаконовата уредба за образованието и младежта, за физическото възпитание и спорта и други правни норми, които имат отношения към професията и дейността на треньора;
- прилага основните процедури съгласно изискванията в случай на природни бедствия (пожар, наводнение и др.), терористичен акт или друго необичайно събитие в местата за провеждане на занимания по спорт, за опазване на човешкия живот и на околната среда;
- разбира и прилага ефективни мероприятия за техническа и икономически изгодна експлоатация на спортно-техническите уреди, съоръжения и екипировка, както и за тяхното съхранение и поддържане;
- познава структурата, устройството и функциите на републиканските и международните институции (спортни федерации, асоциации и др.), които администрират управлението на съответния вид спорт; статута на съдийската колегия по вид спорт; правилника за провеждане на състезания по вид спорт и други документи, регламентиращи спортно-състезателната дейност;
- познава традициите и културните ценности на различните етноси, зачита културните и религиозните особености на обучаваните, не проявява дискриминация по пол, религия, раса или вероизповедание.

3.3. Цели на обучението по специфичната за професията "Треньор" задължителна професионална подготовка

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

- познава същността на спорта и неговите социални функции;
- познава анатомо-физиологичните и социалнопсихологическите характеристики и особености на човешкия организъм и изменението им под въздействие на тренировъчната и спортно-състезателната дейност;
- познава общата и специфичната моторика съобразно избрания вид спорт;
- знае възрастовата динамика в развитието на човешкия организъм под влияние на активна състезателна дейност;
- познава теорията на спорта като система от научни знания - съдържание и структура на теорията на спорта и характеристиката на съвременните системи за спортна подготовка;
- познава същността на спортната тренировка - основни понятия, тренировката като сложен адаптационен процес, тренировката като процес на управление;
- познава същността на тренировъчното натоварване, умората и възстановяването и спортната форма като специфичен адаптационен феномен;

- познава средствата, методите и принципите на тренировката в зависимост от вида спорт;
- познава основите на специфичната физическа, техническа и тактическа подготовка в зависимост от вида спорт;
- познава планирането, управлението и контрола на тренировъчния процес; практическите форми за съставяне на учебно-тренировъчни планове;
- запознат е със здравните, етичните и педагогическите аспекти на спорта (спортен травматизъм, биостимулиране, хранене, допинг и др.);
- прилага системите на организация на труда;
- притежава организационни навици за провеждане на тренировъчни занимания;
- познава и прилага правилни педагогически подходи;
- осигурява безопасност и сигурност на спортуващите.

4. Резултати от ученето

Компетенции	Резултати от ученето
	Обучаваният трябва да:
Общи за професията "Треньор"	
1. Организира и контролира спазването на правилата за здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ) и опазване на околната среда	<p>1.1. Описва изискванията за здравословни и безопасни условия за тренировъчна работа в спортните зали и други места за занимания по вид спорт</p> <p>1.2. Изработва инструкции за провеждане на учебно-тренировъчни занимания по вид спорт в съответствие с нормативните документи за осигуряване на здравословни и безопасни условия на тренировъчен труд</p> <p>1.3. Идентифицира рисковете и опасностите, които могат да възникнат по време на учебно-тренировъчните занимания и други спортни събития, и предприема адекватни мерки за предотвратяването им</p> <p>1.4. Осигурява непрекъснато наблюдение по време на учебно-тренировъчните занимания и на спортните прояви за спазването на инструкциите за безопасност и предотвратяването на рискови ситуации</p> <p>1.5. Описва правилата за пожарна и аварийна безопасност</p> <p>1.6. Използва по предназначение средствата за противопожарна защита (кофпомпа, пожарогасител,</p>

	противопожарно одеяло, пясък и др.)
	<p>1.7. Оказва долекарска помощ</p> <p>1.8. Поддържа лична хигиена и хигиена на работното място в съответствие с изискванията за здравословни и безопасни условия на труд и санитарно-хигиенните изисквания</p> <p>1.9. Използва подходящо тренировъчно и представително облекло и отличителни клубни или федерационни знаци</p>
2. Познава принципите на деловото общуване и осъществява ефективна комуникация	<p>2.1. Познава социалнопсихологическата характеристика на спортистите от вида спорт</p> <p>2.2. Познава структурата, разновидностите и факторите на междуличностното общуване</p> <p>2.3. Знае и прилага на практика общоприетите или специфичните за спортната практика правила и норми за културно поведение и общуване</p> <p>2.4. Знае и спазва нормите, правилата и принципите за бизнес комуникация</p> <p>2.5. Владее и използва терминологията на чужд език, призната от международните структури по съответния вид спорт</p> <p>2.6. Осигурява необходимата устна и писмена информация на работодателя и другите членове на спортно-техническото ръководство</p>
3. Умее да създава ефективни работни взаимоотношения и да работи в екип	<p>3.1. Познава организацията на трудовия процес</p> <p>3.2. Спазва изискванията за групово трудово поведение</p> <p>3.3. Познава същността на мотивацията и на мотивационните процеси при спортистите</p> <p>3.4. Организира работата в екип-разпределя задачите, осъществява взаимодействието и разпределя отговорностите</p> <p>3.5. Познава и прилага принципите и стандартите на етичното професионално поведение</p> <p>3.6. Притежава знания и умения за вербално и невербално поведение</p> <p>3.7. Притежава знания и умения за управление на сложни, критични ситуации и за решаване на конфликти</p>
4. Разбира договорните отношения между работодател и работник	<p>4.1. Познава трудовото законодателство и трудовоправните отношения в спортната организация (или фирма)</p> <p>4.2. Познава нормирането и заплащането на труда</p> <p>4.3. Познава длъжностната характеристика на професиите "Треньор" и "Помощник-треньор"</p>

	4.4. Умее ефективно да организира работното си време и това на екипа в съответствие с Кодекса на труда и изискванията на работодателя
5. Ползва компютър и специализирани програмни продукти	5.1. Познава конфигурацията на компютъра 5.2. Умее да въвежда и съхранява данни 5.3. Умее да намира и съхранява информация 5.4. Работи с програмни продукти за създаване и мултиплициране на документи 5.5. Ориентира се и работи със съвременни информационни технологии
6. Познава организационната структура на спортната институция, която администрира съответния вид спортна дейност	6.1. Познава устава на федерациите по различните видове спорт 6.2. Познава статута на съдийската колегия по вид спорт 6.3. Познава и прилага правилника за провеждане на състезания по конкретния вид спорт 6.4. Познава и прилага други документи, регламентиращи спортно-състезателната дейност по конкретния вид спорт
7. Познава законовата и подзаконовата нормативна уредба на системата за физическо възпитание и спорт в Република България	7.1. Познава и спазва Закона за физическото възпитание и спорта на Република България 7.2. Познава структурните компоненти на системата за физическо възпитание и спорт на Република България и техните функционални връзки 7.3. Познава концепцията и националната програма за развитието на спорта в Република България 7.4. Познава подзаконовите нормативни документи, които имат отношение към развитието на физическото възпитание и спорта
Специфични за специалност 8130301 "По вид спорт"	
8. Прилага основните процедури в случай на природни бедствия (пожар, наводнение и др.), терористичен акт или друго необичайно събитие в местата за провеждане на спортни занимания	8.1. Описва процедурите за евакуация от спортната зала или от други тренировъчни помещения при спешни случаи-пожар или други непредвидими ситуации 8.2. Представя на спортуващите начините за спешно евакуиране от спортно-тренировъчните обекти 8.3. Организира извеждането на спортуващите през аварийните изходи 8.4. Участва при възможност в овладяването на ситуацията и оказва долекарска помощ
9. Проверява готовността на помещенията, спортно-техническите съоръжения и устройства за провеждане на тренировъчни	9.1. Разбира процедурите за преглед на изправността на спортно-техническите съоръжения и екипировка 9.2. Проверява и установява техническата изправност на спортно-техническите съоръжения и екипировка 9.3. Разбира и прилага ефективни мероприятия за

занимания	техническа и икономически изгодна експлоатация на спортно-техническите съоръжения и екипировка
	9.4. Изпълнява установените процедури при отмяна на спортно-тренировъчни или състезателни мероприятия
10. Познава теоретичните основи на спортната подготовка и тренировка и владее професионалната терминология	<p>10.1. Познава анатомо-физиологичните характеристики на човешкия организъм и развитието им под въздействието на спортно-състезателната дейност</p> <p>10.2. Познава механиката на движенията на човека и особеностите в зависимост от избрания вид спорт</p> <p>10.3. Познава и разбира основни факти, понятия и теории на спортната подготовка и тренировка</p> <p>10.4. Познава теорията и методиката на спортната тренировка (двигателни качества, техника, тактика и методи за тяхното развитие)-в общометодологичен аспект и техните особености в конкретния вид спорт</p> <p>10.5. Разграничава и компетентно преценява основните параметри на тренировъчното натоварване</p> <p>10.6. Познава и правилно прилага тренировъчните принципи и методи при занимания по вид спорт за начинаещи</p> <p>10.7. Познава и правилно прилага тренировъчните принципи и методи при занимания по вид спорт с напреднали</p> <p>10.8. Познава и правилно прилага тренировъчните принципи и методи при занимания за елитни спортисти</p> <p>10.9. Познава теоретичните основи на периодизацията на спортната тренировка и практически построява макроструктурата, мезоструктурата и микроструктурата на тренировъчния процес за дадения вид спорт</p> <p>10.10. Притежава знания и умения за контрол на тренировъчния процес</p>
11. Планира и провежда тренировъчни занимания, като се съобразява със спецификата на избрания вид спорт и с особеностите на различните възрастови групи	<p>11.1. Планира, организира и анализира резултатите от учебно-възпитателната, тренировъчната и спортно-състезателната дейност по избран вид спорт с различни възрастови групи и на всички етапи на спортната подготовка</p> <p>11.2. Правилно подбира методите на тренировка, обема и интензивността на натоварването съобразно възрастово-половите особености на спортистите и спортния календар</p> <p>11.3. Подготвя, организира, планира и провежда спортно-педагогически контрол, оценка и</p>

	оптимизиране на учебно-тренировъчния процес
	11.4. Подпомага планирането, организирането и провеждането на масови спортни прояви със спортно-развлекателен характер 11.5. Планира, провежда и отчита спортно-състезателна дейност на лица със специфични образователни потребности (СОП)
12. Работи за развитие и поддържане на физическата издръжливост и психическа устойчивост на лицата, които се занимават с определен вид спорт	12.1. Работи за развитие и поддържане на общата издръжливост на спортистите 12.2. Работи за развитие и поддържане на специалната издръжливост на спортиста-скоростна издръжливост 12.3. Работи за развитие и поддържане на специалната издръжливост на спортиста-скокова издръжливост 12.4. Работи за постигане на развитие и поддържане на специфична психическа устойчивост на спортиста
13. Подбира подходящи съоръжения, технически средства и екипировка за провеждане на учебно-тренировъчната дейност в зависимост от вида спорт	13.1. Следи технологиите за производство на нови спортни съоръжения и технически средства 13.2. Прави предложения до работодателя за закупуване и доставка на подходящи нови образци 13.3. Прави подбор на индивидуалната и колективната спортна екипировка 13.4. Прави предложения относно представителната спортна униформа на спортистите при организиране на световни и олимпийски форуми

5. Изисквания към материалната база

Обучението по теория на професията се осъществява в учебни кабинети, а по учебна практика - както в учебно-тренировъчни кабинети и спортни зали на обучаващата институция, така и в закрита материална спортна база на други спортни организации и фирми.

5.1. Учебни кабинети

Обзавеждането на учебните кабинети подпомага ефективното провеждане на преподавателската и учебната дейност. Обзавеждането и оборудването на учебния кабинет включват: работно място на преподавателя (работна маса и стол), работно място на всеки обучаван (работна маса и стол), учебна дъска - по възможност бяла, мебели (предимно шкафове за различни цели), гладка свободна стена за окачване на нагледни материали, учебни видеофилми, екран за прожектиране, мултимедия, компютър, шрайбпроектор и други дидактически средства за обучение.

Необходимо е обучаващата институция да разполага с отделен кабинет за обучение по чужд език и учебен кабинет за компютърно обучение с работно място за преподавателя

(работна маса с компютър, стол) и работно място на всеки обучаван (работна маса с компютър, стол).

5.2. Обучението по практика на професията се извършва в реална работна среда - стадиони, открити и закрити спортни зали, плувни басейни и други спортни комплекси, оборудвани със спортни уреди и технически съоръжения, необходими за провеждането на високоефективен тренировъчен процес.

Броят на спортните уреди и съоръжения е в зависимост от съдържанието на техническата подготовка и изискванията на правилниците по конкретните видове спорт и броя на обучаваните.

За осигуряване на методико-практическата подготовка на обучаваните, за планиране и провеждане на общата и специфичната физическа подготовка на състезателите по вид спорт са необходими уреди за аеробна подготовка - велоергометри, рекумбент байкове; бягащи пътечки за ходене и бягане, с възможност за регулиране твърдостта на платформата и промяна на наклона от ± 5 до ± 22 градуса на лентата; крос-тренажори; степери; въженца за скачане и различни машини и специализирани уреди за фитнес подготовка.

Видовете спортни уреди и съоръжения се актуализират периодично в зависимост от броя на обучаваните, спецификата на обучението по конкретния вид спорт, възрастовите аспекти на обучаваните и др.

6. Изисквания към обучаващите

6.1. По теория

Право да преподават теория имат лица с образователно-квалификационна степен "магистър" или "бакалавър" от професионални направления "Спорт" и "Педагогика на обучението по физическо възпитание" от Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с ПМС № 125 от 2002 г. (ДВ, бр. 64 от 2002 г.; посл. изм., бр. 94 от 2005 г.) по специалности, които съответстват на учебните предмети (модули) от отрасловата и специфичната задължителна професионална подготовка.

6.2. По практика

Право да преподават практика имат лица с образователно-квалификационна степен "магистър" или "бакалавър" с придобита правоспособност, която е минимум с една степен по-висока от тази на завършващите, по специалности, съответстващи на учебните предмети (модули) от отрасловата и специфичната задължителна професионална подготовка.

Препоръчително е на всеки три години обучаващите да преминават курс за актуализиране на професионалните знания и умения.